

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobkyně: **MUDr. M. D.,**
bytem ,

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí,**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/67505-925, a ze dne 24. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/72221-925,

t a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označených rozhodnutí žalovaného: o zamítnutí jejího odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky pro hl. m. Prahu č. j. 1272/2025/AAE ze dne 8. 1. 2025, kterým bylo rozhodnuto o nepřiznání příspěvku na živobytí na základě žádosti ze dne 18. 12. 2024. Toto rozhodnutí bylo napadeným rozhodnutím ze dne 18. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/67505-925, potvrzeno. A dále rozhodnutí o zamítnutí jejího odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky pro hl. m. Prahu č. j. 3926/2025/HN ze dne 17. 1. 2025, kterým bylo rozhodnuto o nepřiznání dávky doplatek na bydlení na základě žádosti ze dne 18. 12. 2024. Toto rozhodnutí bylo napadeným rozhodnutím ze dne 24. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/72221-925, potvrzeno.
2. Žalobkyně v žalobě namítla nepřezkoumatelnost obou napadených rozhodnutí z důvodu nedostatečného odůvodnění. Výpočty nebyly provedeny správně. Přiměřené náklady na bydlení byly stanoveny v neadekvátně nízké výši. Žalobkyně dále uvedla, že nerozumí tomu, z jakého důvodu jí nebyl přiznán doplatek na bydlení. Žalobkyni není jasné, proč byly jako podstatné hodnoceny pouze dva dny rozhodného období – 1. 12. 2024 a 31. 12. 2024. Dále nepochopila, jak byl zohledněn výpis z účtu jejího syna za měsíc prosinec 2024 a ani to, jak byly zhodnoceny její příjmy. Dále dle žalobkyně není zřejmé, proč nebyly zohledněny její platby za pečovatelskou službu, kdy dané platila v měsících 9 – 12 v roce 2024. Dle žalobkyně nebyly žalovaným vypořádány všechny její odvolací námitky, konkrétně absentuje vypořádání námitky ohledně velkého poklesu jejího majetku na bankovním účtu v listopadu a prosinci 2024, dále ohledně přiměřených nákladů 5 413,52 Kč, ohledně částek důchodu v měsících 9 – 12 v roce 2024 a ohledně zohlednění jejího zdravotního stavu. Žalobkyně má za to, že z důvodu jejího vysokého věku a špatného zdravotního stavu by měla být automaticky považována za osobu v hmotné nouzi. Žalobkyně též uvedla, že nerozumí odůvodnění uvedenému v posledním odstavci na straně 5 rozhodnutí, dané závěry jsou podle ní irrelevantní.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. K příspěvku na živobytí žalovaný sdělil, že nárok na něj vzniká osobě v hmotné nouzi dle § 2 odst. 2 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“, nebo „ZPHN“), jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob dle § 9 odst. 2 ZPHN po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje částky živobytí. K námitce žalobkyně, že v září 2024 neobdržela starobní důchod, žalovaný uvedl, že žalobkyni je tento důchod pravidelně vyplácen v částce 22 096 Kč. Vzhledem k výplatnímu termínu ke 2. dni v měsíci se může stát, že žalobkyni je důchod vyplacen již ke konci předcházejícího měsíce. Částka živobytí byla žalobkyni stanovena v maximální výši dle § 24 odst. 1 písm. a) ZPHN s připočtením nákladů na dietní stravování, pro souběh diet byla započtena nejvyšší z nich. Příjmy společně posuzovaných osob po odečtení přiměřených nákladů na bydlení byly v rozhodném období vyšší než částka živobytí 9 748 Kč, nárok na dávku proto nevznikl. Žalovaný má za to, že zohlednil částky ve správné výši a vysvětlil, z jakého důvodu bylo takto postupováno.
4. K doplatku na bydlení žalovaný sdělil, že vzhledem k tomu, že žalobkyni nevznikl v daném období nárok na příspěvek na živobytí, nesplnila podmínku pro doplatek na bydlení dle § 33 odst. 2 věty první ZPHN. Bylo proto zjišťováno, zda lze doplatek přiznat dle věty druhé téhož ustanovení. Pro posouzení tohoto nároku byly použity stejné hodnoty jako u příspěvku na živobytí, tedy příjem po odečtení přiměřených nákladů na bydlení, a to v maximální možné výši 35 % příjmu ($15\,467,20 - 5\,413,52 = 10\,053,68$), částka živobytí

9 748 Kč, 1,3násobek částky živobytí 12 748,40 Kč. Vzhledem k tomu, že je 1,3násobek částky živobytí vyšší než započtený příjem, bylo by možné dávku přiznat s přihlédnutím k celkovým sociálním a majetkovým poměrům. Správní orgán proto hodnotil tyto poměry žalobkyně a společně posuzované osoby, kdy vzal v úvahu výši finančních prostředků na účtu žalobkyně v daném kalendářním měsíci, za který byla dávka žádána, a to ve výši 36 392,69 Kč k 1. 12. 2024 a 7 989,99 Kč k 31. 12. 2024. Dále bylo přihlíženo k vyplacenému příspěvku na bydlení ve výši 10 101 Kč a ke skutečnosti, že společně posuzovaná osoba s vysokoškolským vzděláním a bez zdravotních omezení je opakovaně bez zaměstnání a nepodílí se na životních nákladech společné domácnosti. Žalovaný má za to, že nepřekročil meze správního uvážení, tím, že dávku doplatek na bydlení, která je fakultativní, nepřiznal. K námitce, že nebyly hodnoceny skutečné náklady na bydlení, žalovaný sdělil, že v daném řízení byl hodnocen nárok žalobkyně na dávku, nikoli výše dávky. Nájemné a zálohy za energie a služby by mohly být zohledněny až ve výpočtu dávky, nikoli při hodnocení podmínek na její nárok.

5. V replice žalobkyně soudu sdělila, že žalovaný dle ní ve vyjádření nepřinesl žádné nové významné skutečnosti. Uvedl několik částek, aniž by ale vysvětlil, na základě čeho k těmto dospěl. Názor žalovaného by měl být dle žalobkyně konzistentní, měla být považována za osobu v hmotné nouzi. Co se týče doplatku na bydlení, je dle žalobkyně nelogické, aby, když došlo k poklesu příjmů na účtu, toto vedlo k zohlednění takové skutečnosti v její neprospěch. Nebylo vysvětleno, proč nebyl zohledněn vysoký věk a zdravotní stav žalobkyně. Nebylo vysvětleno, na základě jakých skutečností dospěl žalovaný k závěru, že se syn žalobkyně nepodílí na životních nákladech společné domácnosti.
6. Ze spisového materiálu vyplynuly následující pro řízení podstatné skutečnosti.
7. Dne 18. 12. 2024 podala žalobkyně žádost o příspěvek na živobytí a zároveň žádost o doplatek na bydlení.
8. Rozhodnutím správního orgánu I. st. č. j. 1272/2025/AAE ze dne 8. 1. 2025, bylo rozhodnuto o nepřiznání příspěvku na živobytí na základě žádosti ze dne 18. 12. 2024. Toto rozhodnutí bylo napadeným rozhodnutím ze dne 18. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/67505-925, potvrzeno.
9. Rozhodnutím správního orgánu I. st. č. j. 3926/2025/HN ze dne 17. 1. 2025, bylo rozhodnuto o nepřiznání dávky doplatek na bydlení na základě žádosti ze dne 18. 12. 2024. Toto rozhodnutí bylo napadeným rozhodnutím ze dne 24. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/72221-925, potvrzeno.
10. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadená rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ustanovení § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.
11. Podle § 2 odst. 2 ZPHN *osoba se nachází v hmotné nouzi, není-li dále stanoveno jinak, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob a) po odečtení přiměřených nákladů na bydlení (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí (§ 24), nebo b) dosahuje sám nebo spolu s příspěvkem na živobytí podle § 4 odst. 1 písm. a) částek živobytí, ale nepostačuje k zabezpečení odůvodněných nákladů na bydlení (§ 34) a služeb s bydlením bezprostředně spojených (dále jen „odůvodněné náklady na bydlení“), přičemž si nemůže tento příjem zvýšit vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů vlastním přičiněním a zabezpečení jejích základních životních podmínek je tak vážně ohroženo.*

12. Podle § 9 odst. 1 písm. a) téhož zákona pro účely tohoto zákona se za příjem, není-li dále stanoveno jinak, považuje 70 % příjmu z důchodů poskytovaných v rámci důchodového pojištění, příjmu ze závislé činnosti podle zákona upravujícího daně z příjmů, a to po odpočtu daně z příjmů fyzických osob a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, a ze mzdových nároků vyplácených krajskou pobočkou Úřadu práce podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů.
13. Podle § 9 odst. 2 téhož zákona příjmem osoby nebo společně posuzovaných osob se pro účely příspěvku na živobytí rozumí příjem podle odstavce 1 snížený o přiměřené náklady na bydlení; za přiměřené náklady na bydlení se pro účely tohoto zákona považují odůvodněné náklady na bydlení (§ 34), nejvýše však do výše 30 %, a v hlavním městě Praze do výše 35 % příjmu osoby nebo společně posuzovaných osob. Do odůvodněných nákladů na bydlení se pro účely příspěvku na živobytí započítávají v případech, kdy nelze zjistit přesnou výši těchto nákladů podle § 34, ale dotyčná osoba takové náklady prokazatelně vynakládá, náklady až do výše, která je v místě obvyklá, avšak maximálně do výše 75 % normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální pomoci).
14. Podle § 10 odst. 2 zákona rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem v případě podání žádosti o dávku, je u opakujících se dávek období 3 kalendářních měsíců předcházejících aktuálnímu kalendářnímu měsíci; pokud však došlo u osoby nebo alespoň u jedné ze společně posuzovaných osob k podstatnému poklesu příjmu, a podstatný pokles příjmu v aktuálním kalendářním měsíci nadále trvá, rozhodné období počíná kalendářním měsícem, ve kterém k podstatnému poklesu příjmu došlo, nejdříve však kalendářním měsícem, který o 2 kalendářní měsíce předchází aktuálnímu kalendářnímu měsíci a končí aktuálním kalendářním měsícem; za podstatný pokles příjmu se považuje snížení nebo ztráta měsíčně se opakujícího příjmu alespoň o jednu třetinu, a to zejména příjmu z výdělečné činnosti, z podpory v nezaměstnanosti nebo podpory při rekvalifikaci, z rodičovského příspěvku nebo z dávek nemocenského pojištění.
15. Podle § 10 odst. 3 zákona rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem v průběhu poskytování opakující se dávky, je období kalendářního měsíce předcházejícího aktuálnímu kalendářnímu měsíci.
16. Podle § 10 odst. 6 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi rozhodným obdobím, za které se zjišťuje plnění ostatních podmínek v případě podání žádosti o opakující se dávku, je aktuální kalendářní měsíc.
17. Podle § 10 odst. 6 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi rozhodným obdobím, za které se zjišťuje plnění ostatních podmínek v průběhu poskytování opakující se dávky, je kalendářní měsíc předcházející aktuálnímu kalendářnímu měsíci, s výjimkou zjišťování odůvodněných nákladů na bydlení, kdy je rozhodným obdobím aktuální kalendářní měsíc.
18. Podle § 21 odst. 1 zákona nárok na příspěvek na živobytí má osoba v hmotné nouzi podle § 2 odst. 2 písm. a), jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí posuzovaných osob.
19. Podle § 23 písm. a) zákona výše příspěvku na živobytí činí, není-li dále stanoveno jinak, za kalendářní měsíc rozdíl mezi částkou živobytí osoby (§ 24 odst. 1) a příjmem osoby (§ 9 odst. 2), není-li osoba společně posuzována s jinými osobami (§ 2 odst. 1).

20. Podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona částka živobytí osoby činí u nezaopatřeného dítěte, u poživatele starobního důchodu, u osoby invalidní ve třetím stupni a u osoby starší 68 let částku životního minima, popřípadě zvýšenou podle § 29.
21. Podle § 29 zákona částka živobytí osoby se zvyšuje, pokud zdravotní stav osoby vyžaduje podle doporučení příslušného odborného lékaře zvýšené náklady na dietní stravování, měsíčně o částku, kterou pro jednotlivé typy diet stanoví prováděcí právní předpis. Prováděcí právní předpis dále stanoví odbornost lékaře, který je příslušný k potvrzení potřeby příslušného typu diety.
22. Podle § 33 odst. 1 zákona nárok na doplatek na bydlení má vlastník bytu, který jej užívá, nebo jiná osoba, která užívá byt na základě smlouvy, rozhodnutí, nebo jiného právního titulu, jestliže by po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení snížený příspěvek na bydlení podle jiného právního předpisu byl a) příjem vlastníka bytu nebo jiné osoby, která užívá byt, zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí osoby (§ 24), nebo b) příjem společně posuzovaných osob zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí společně posuzovaných osob (§ 24); právní titul k užívání bytu je přitom nezbytné prokázat písemným dokladem, přičemž předložení čestného prohlášení k tomuto účelu nestačí.
23. Podle § 33 odst. 2 zákona podmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí. Doplatek na bydlení lze přiznat s přihlédnutím k jejím celkovým sociálním a majetkovým poměrům také osobě, které příspěvek na živobytí nebyl přiznán z důvodu, že příjem osoby a společně posuzovaných osob přesáhl částku živobytí osoby a společně posuzovaných osob, ale nepřesáhl 1,3násobek částky živobytí osoby a společně posuzovaných osob.
24. Podle § 34 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi do odůvodněných nákladů na bydlení se započítávají úhrada prokazatelné nezbytné spotřeby energií; úhradou prokazatelné nezbytné spotřeby energií se rozumí úhrada dodávky a spotřeby elektrické energie, plynu, případně výdaje na další druhy paliv, a to ve výši, která je v místě obvyklá; výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií se stanoví jako průměrná cena za dodávku energií pro bytovou jednotku určité velikosti podle sdělení příslušných dodavatelů těchto energií, nejvýše však ve výši skutečných úhrad; v odůvodněných případech lze navýšit takto zjištěné částky až o 10 %; za odůvodněný případ se považuje zejména dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav.
25. Podle § 35 zákona výše doplatku na bydlení za kalendářní měsíc činí rozdíl mezi částkou odůvodněných nákladů na bydlení, sníženou o příspěvek na bydlení vyplacený v měsíci bezprostředně předcházejícím aktuálnímu kalendářnímu měsíci, a částkou, o kterou příjem a) osoby (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí převyšuje částku živobytí osoby, nebo b) osoby a společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí převyšuje částku živobytí společně posuzovaných osob; pokud však v rámci společně posuzovaných osob, které jsou posuzovány pro účely pomoci v hmotné nouzi, není některá z osob považována za osobu v hmotné nouzi nebo není oprávněnou osobou, stanoví se výše doplatku na bydlení s poměrnou částí příspěvku na živobytí připadající na osobu, která není považována za osobu v hmotné nouzi nebo není oprávněnou osobou.
26. Soud úvodem konstatuje, že je mu z jeho činnosti známo, že žalobkyně vede u zdejšího soudu celou řadu obdobných řízení, ve kterých uplatňuje téměř totožnou argumentaci. Soud konkrétně poukazuje například na rozsudek zdejšího soudu č. j. 13 Ad 20/2024 – 38 ze dne 30. 10. 2024, na jehož závěry lze plně odkázat a ze kterých soud dále vycházel. V tomto rozsudku řešené skutečnosti se s nyní řešenou věcí do značné míry překrývají a soud neshledal žádný důvod se od vyslovených závěrů odchýlit.

27. Předmětem soudního přezkumu v nyní projednávané věci je rozhodnutí ve věci příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení na základě žádosti žalobkyně z prosince 2024.
28. Soud neshledává žalobou namítanou nepřezkoumatelnost rozhodnutí, která obsahují důvody, na základě kterých bylo žalovaným o podání žalobkyně rozhodnuto.
29. Rozhodnutím ze dne 8. 1. 2025 správní orgán I. st. dávku příspěvek na živobytí nepřiznal. Uvedl, že žalobkyně byla v rozhodném období (září – listopad 2024) příjemkyní starobního důchodu ve výši 22 096 Kč měsíčně. Společně posuzovaná osoba byla od 16. 3. 2024 v evidenci uchazečů o zaměstnání. V rozhodném období neměla společně posuzovaná osoba žádný příjem. Tyto příjmy společně posuzovaných osob se v souladu s § 9 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi započtou ve výši 70 % příjmů. Průměrný měsíční příjem žalobkyně a společně posuzované osoby v rozhodném období činil 15 467,20 Kč.
30. Dále bylo správním orgánem I. st. uvedeno, že společně posuzované osoby užívají na základě nájemní smlouvy byt na adrese trvalého bydliště, kde hradí pravidelné náklady na bydlení. Předložené náklady činily v rozhodném období (prosinec 2024) 21 240 Kč (nájemné ve výši 14 570 Kč, záloha na vodné a stočné 840 Kč, úklid domu 720 Kč, osvětlení domu 60 Kč, likvidace odpadu 140 Kč, záloha na plyn 3 650 Kč, záloha za elektřinu 1 260 Kč). Příjem společně posuzovaných osob pro účely příspěvku na živobytí činil podle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi 10 053,68 Kč. Tento příjem byl stanoven jako rozdíl částky 15 467,20 Kč a částkou přiměřených nákladů na bydlení 5 413,52 Kč. Tyto náklady byly stanoveny v maximální možné výši, tj. 35 % příjmů společně posuzovaných osob, neboť odůvodněné náklady na bydlení byly vyšší než tato částka. Dále bylo zohledněno, že má žalobkyně dietu při osteoporóze a dietu nízkocholesterolovou a dietu vysokobílkovinnou. Dále doložila také potvrzení o nutnosti dietního stravování z důvodu diabetické diety. Byla tedy zohledněna částka odpovídající té z diet, která je nejvyšší, tj. diabetická. Částka živobytí společně posuzovaných osob byla správními orgány stanovena ve výši 9 748 Kč, a to v případě žalobkyně dle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, dále zvýšeno podle § 29 téhož zákona, kdy částka živobytí osoby byla stanovena na 5 708 Kč, a v případě společně posuzované osoby (syna žalobkyně) dle § 24 odst. 1 písm. g) zákona o pomoci v hmotné nouzi, kdy částka živobytí syna žalobkyně byla stanovena na 4 040 Kč. Na základě uvedených skutečností bylo uvedeno, že jelikož příjem společně posuzovaných osob činil po odečtení přiměřených nákladů dle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi částku 10 053,68 Kč, která převyšuje částku 9 748 Kč, nesplňuje žalobkyně podmínky pro nárok na příspěvek na živobytí.
31. Žalovaný tyto závěry potvrdil.
32. Soud pochybení nenalezl, co se týče příjmů, bylo postupováno správně: 70 % z 22 096 Kč = 15 467,20 Kč. Soud nenalezl ani jiné pochybení správního orgánu I. st. týkající se prováděného výpočtu.
33. K námitce ohledně výše přiměřených nákladů soud poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Ads 268/2017 – 28 ze dne 26. 7. 2018, ve kterém soud připomněl, že: „Pouze v obecné rovině zdejší soud dodává, že dávky státní sociální podpory je třeba vidět jako *beneficium státu*, který si může (při respektování ústavně právních limitů) stanovit podmínky, za kterých je bude vyplácet. K tomu srov. vedle rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2017, č. j. 1 Ads 269/2016 - 30, ze dne 29. 9. 2015, č. j. 4 Ads 187/2015 - 26, i nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 9. 1998, sp. zn. Pl. ÚS 40/97, ze dne 23. 4. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 1/08, ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 54/10, ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 31/09 a další. Např. v nálezu ze dne

23. 4. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 2/08, Ústavní soud k sociálním právním uvedl, že „nemají bezpodmínečnou povahu a je možné se jich domáhat pouze v mezích zákonů [čl. 41 odst. 1 Listiny základních práv a svobod]. Toto ustanovení dává pravomoc zákonodárci stanovit konkrétní podmínky realizace sociálních práv.“ Obdobně srov. i nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 31/09. “Dle zdejšího soudu je nepochybné, že správní orgány postupovaly zcela v duchu zákona, v jehož rámci se musí pohybovat.
34. Žalobkyni nebylo možné započítat měsíční náklady na bydlení ve větší výši, neboť ze zákona se vychází z tzv. odůvodněných a přiměřených nákladů na bydlení ve smyslu § 9 odst. 2 ZPHN. Žalovaný nemá možnost se odchýlit z mezí zákona, přičemž na tom nemůže změnit názor žalobkyně, že výše započítávaných nákladů je nedostatečná.
35. K námitce žalobkyně ohledně nepřihlížení k jejímu poklesu majetku, soud uvádí, žalobkyni je pravidelně vyplácen starobní důchod v částce 22 096 Kč. Rovněž obdobou této námítky se zabýval soud v rozsudku č. j. 13 Ad 20/2024 – 38 ze dne 30. 10. 2024, kde uvedl: „Zdejší soud k námitce žalobkyně, že jí nebyl v měsících říjnu a prosinci roku 2023 vyplacen starobní důchod, uvádí, že sama žalobkyně v žalobě popřela, že by jí důchod za měsíce říjen a prosinec nebyl vyplacen, neboť potvrdila (viz přílohy žalobkyně), že tyto důchodu byly vyplaceny dne 29. 9. 2023 a dne 30. 11. 2023, přičemž se jednalo o výplatu důchodu pro období října a prosince 2023. Pro účely dávky je rozhodné, že byl starobní důchod přiznán i na období říjen a prosinec 2023, jeho výplata žalobkyni náleží jednou za měsíc a důchod byl vyplacen v období časově blízkém termínu 2. dne v měsíci, na který připadá výplatní termín. Započtení starobního důchodu žalobkyně ve výši 14 515,20 Kč byl tedy správný postup správních orgánů.“ Tyto závěry jsou plně použitelné pro nyní projednávanou věc. Žalobkyni byl starobní důchod pravidelně vyplácen. Jak upřesnil žalovaný ve vyjádření k žalobě, pokud je výplatní termín důchodu nastaven ke 2. v měsíci, pak může dojít k tomu, že důchodce obdrží důchod ještě v předchozím měsíci.
36. K námitce žalobkyně, kde uvedla, že nerozumí tomu, z jakého důvodu jí nebyl přiznán doplatek na bydlení, soudu uvádí, že pochybení správních orgánů taktéž neshledal, kdy skutkové okolnosti byly velmi podobné jako u příspěvku na živobytí. Mezi řízením o obou žalobkyni namítaných dávkách (ve věci příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení) existuje souvislost. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 9. 2018 č. j. 10 Ads 369/2017-34: „[t]o, že podmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí, neznamená, že by stačilo napadnout včasnou žalobou právě jen negativní rozhodnutí o doplatku na bydlení, kdykoli později se zmínit i o rozhodnutí ve věci příspěvku na živobytí, a založit tím soudu povinnost přezkoumat i negativní rozhodnutí o příspěvku na živobytí. Obě tato rozhodnutí, ačkoli spolu souvisejí, totiž jsou samostatnými správními akty, které mohou a mají být napadány u správního soudu samostatně a ve dvouměsíční lhůtě od jejich vydání. Rozhodnutí o příspěvku na živobytí tak není závazným podkladem rozhodnutí o doplatku na bydlení ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s., které by soud mohl přezkoumat v rámci řízení o žalobě proti nepřiznání doplatku na bydlení“.
37. Co se týče vyčíslení jednotlivých částek, bylo vycházeno ze stejných hodnot jako v případě příspěvku na živobytí. Správní orgán I. st. shodně konstatoval, že žalobkyně je starobní důchodkyně, kdy výše důchodu činí 22 096 Kč měsíčně. Ohledně společně posuzované osoby bylo taktéž shodně uvedeno, že byla od 16. 3. 2024 v evidenci uchazečů o zaměstnání. V rozhodném období neměla společně posuzovaná osoba žádné příjmy. Tyto příjmy společně posuzovaných osob se v souladu s § 9 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi započtou ve výši 70 % příjmů. Průměrný měsíční příjem žalobkyně

a společně posuzované osoby v rozhodném období činil 15 467,20 Kč. Dále bylo správním orgánem I. st. uvedeno, že společně posuzované osoby užívají na základě nájemní smlouvy byt na adrese trvalého bydliště, kde hradí pravidelné náklady na bydlení. Předložené náklady činily v rozhodném období (prosinec 2024) 21 240 Kč (nájemné ve výši 14 570 Kč, záloha na vodné a stočné 840 Kč, úklid domu 720 Kč, osvětlení domu 60 Kč, likvidace odpadu 140 Kč, záloha na plyn 3 650 Kč, záloha na elektřinu 1 260 Kč). Příjem společně posuzovaných osob pro účely příspěvku na živobytí činil podle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi 10 053,68 Kč. Tento příjem byl stanoven jako rozdíl částky 15 467,20 Kč a částkou přiměřených nákladů na bydlení 5 413,52 Kč. Tyto náklady byly stanoveny v maximální možné výši, tj. 35 % příjmů společně posuzovaných osob, neboť odůvodněné náklady na bydlení jsou vyšší než tato částka. Dále bylo zohledněno, že má žalobkyně dietu při osteoporóze a dietu nízkocholesterolovou a dietu vysokobílkovinnou. Dále doložila také potvrzení o nutnosti dietního stravování z důvodu diabetické diety. Byla tedy zohledněna částka odpovídající té z diet, která je nejvyšší, tj. diabetická. Částka živobytí společně posuzovaných osob byla správními orgány stanovena ve výši 9 748 Kč, a to v případě žalobkyně 5 708 Kč a v případě společně posuzované osoby (syna) 4 040 Kč. Na základě uvedených skutečností bylo uvedeno, že jelikož příjem společně posuzovaných osob činil po odečtení přiměřených nákladů dle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi částku 10 053,68 Kč, která nepřevyšuje 1,3násobek částky živobytí společně posuzovaných osob 9 748 Kč, tj. částku 12 672,40 Kč, byl dále zjišťován skutečný stav majetkových poměrů společně posuzovaných osob v měsíci podání žádosti o dávku – prosinec 2024.

38. Bylo dále uvedeno, že žalobkyně pobírala v listopadu 2024 příspěvek na bydlení ve výši 10 101 Kč. Z bankovního výpisu žalobkyně za prosinec 2024 bylo zjištěno, že počáteční zůstatek na tomto účtu byl 36 392,69 Kč, konečný zůstatek ke konci měsíce 7 989,99 Kč. Dále bylo zjištěno, že žalobkyně vlastní nemovitý majetek a nakupuje podílové listy. Správní orgán I. st. dospěl po provedeném šetření k závěru, že celkové majetkové poměry společně posuzovaných osob jsou na překážku přiznání doplatku na bydlení. Podmínky pro dávku nebyly splněny.
39. Žalovaný tyto závěry rovněž potvrdil.
40. Správní orgány dospěly ke shodnému závěru, že žalobkyni v rozhodném období nevznikl nárok na příspěvek na živobytí, a to z důvodu vysokých příjmů. Tato skutečnost zároveň vedla k závěru o nemožnosti získat nárok na doplatek na bydlení dle věty první § 33 odst. 2 zákona, neboť daný nárok je primárně podmíněn právě získáním nároku na příspěvek na živobytí. Dle věty druhé § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi je možné podmínku prolomit, jestliže příjem osoby a společně posuzovaných osob přesáhl částku živobytí osoby a společně posuzovaných osob, ale nepřesáhl 1,3násobek částky živobytí osoby a společně posuzovaných osob. Dané je však podmíněno též zhodnocením majetkových poměrů společně posuzovaných osob.
41. Podle komentáře Zákona o pomoci v hmotné nouzi: Praktický komentář, Wolters Kluwer, Pavelková, Grunerová, Beck, k § 33: *„Jedině v případě, že příspěvek na živobytí nebyl osobě přiznán z důvodu, že měla vysoký příjem, resp. její příjem (příjem společně posuzovaných osob) přesáhl částku živobytí, může této osobě nárok na doplatek na bydlení vzniknout i bez nároku na příspěvek na živobytí. A to pouze za předpokladu, pokud tento příjem sice přesáhne částku živobytí, avšak nepřesáhne 1,3násobek částky živobytí osoby (společně posuzovaných osob). Použití tohoto pravidla je vázáno na poměrně široké správní uvážení. Pro zjištění 1,3násobku částky živobytí osoby (společně posuzovaných osob) se počítá s částkou živobytí, která byla určena pro*

nárok na příspěvek na živobytí podle § 24. Taktéž příjem se pro tento případ započítává z příspěvku na živobytí, tzn. snížený o přiměřené náklady na bydlení (srov. § 9 odst. 2 a 3).“

42. Ve věci žalobkyně bylo postupováno podle další podmínky zákona, tj. byly zjišťovány majetkové poměry společně posuzovaných osob. Soud považuje odůvodnění správních orgánů za zcela adekvátní, přiléhavé a dostatečné, kdy je jasné patrné a bylo přezkoumatelně vysvětleno, které skutečnosti hrály roli při posouzení majetkových poměrů. V rámci zkoumání majetkových poměrů byl zjišťován stav finančních prostředků na bankovních účtech, což bylo v dané věci na místě, a dále bylo přihlédnuto k tomu, že žalobkyně vlastní nemovitý majetek a podílové listy, kdy tyto skutečnosti byly doloženy spisovým materiálem. Jeho součástí je mj. výpis z účtu žalobkyně vedeného u České spořitelny prokazující stav zůstatku na začátku a konci měsíce prosinec 2024. Z tohoto účtu vyplývá, že žalobkyně provedla v tomto měsíci správním orgánem zmíněný nákup podílových listů. Dále jsou součástí správního spisu dokumenty prokazující vlastnictví nemovitého majetku. Rovněž bylo zohledněno, že žalobkyně obdržela v prosinci 2024 dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ve výši 10 101 Kč, dané bylo též doloženo výpisem z bankovního účtu žalobkyně. Jako významné skutečnosti dále bylo vzato v úvahu, že syn žalobkyně není osobou invalidní nebo těžce zdravotně postiženou, není ani osobou se změněnou pracovní schopností, má vysokoškolské vzdělání. Přesto, že syn žalobkyně má možnost hledat zaměstnání v Praze, tj. místě s poměrně značnou nabídkou pracovních míst, byl od 16. 3. 2024 v evidenci uchazečů o zaměstnání. Dle správních orgánů je zde významný podíl syna na trvání hmotné nouze, kdy syn se může přičinit o zvýšení životní úrovně domácnosti. Správní orgány dle soudu jasně vysvětlily, že na základě posouzení majetkových poměrů společně posuzovaných osob nepřistoupily k přiznání dávky žalobkyni. Lze dodat, že správní orgány nepochybily ani tím, pokud si vyžádaly kromě výpisu z bankovního účtu žalobkyně ještě výpis z účtu společně posuzované osoby, neboť dané naopak plně odpovídá tomu, že bylo úkolem správních orgánů se zabývat majetkovými poměry obou společně posuzovaných osob.
43. K námitce žalobkyně, že jí není jasné, proč byly hodnoceny pouze dva dny z rozhodného období – 1. 12. 2024 a 31. 12. 2024, soud uvádí, že správní orgán I. st. ve svém rozhodnutí uvedl, že z hlediska posuzování majetkových poměrů společně posuzovaných osob, zjišťoval tyto poměry ve vztahu k měsíci prosinec 2024, tj. měsíci, kdy žalobkyně požádala o dávku. Konkrétně pak upřesnil, jaký byl stav na předloženém bankovním účtu na začátku a na konci tohoto měsíce, kdy byly zjištěny částky 36 392,69 Kč a 7 989,99 Kč. Co se týče toho, jak byly hodnoceny příjmy žalobkyně, byl hodnocen výše zmíněný starobní důchod ve výši 22 096 Kč měsíčně, který žalobkyni byl pravidelně vyplácen.
44. K námitce nezohlednění plateb za pečovatelskou službu soud uvádí, že dané náklady nepředstavují tzv. odůvodněné náklady na bydlení ve smyslu § 34 ZPHN a nejedná se ani o jiný typ výdaje, který by byl relevantní z hlediska hodnocení příjmů a výdajů jako například výše popsané zohlednění diabetické diety. Bylo proto postupováno správně tak, že výdaje za tuto péči nebyly při výpočtu zohledněny. Zároveň lze dodat, že přes namítanou úhradu pečovatelských služeb není tato ani dokumentována ve výše zmíněném bankovním výpise za měsíc prosinec 2024, kdy nadto konečný zůstatek na účtu v rozhodném měsíci pro posouzení kladný s tím, že bylo také zmíněno, že žalobkyně pravidelně nakupuje podílové listy a vlastní nemovitý majetek. Stejně tak je nedůvodná i námitka, kdy žalobkyně považuje za irrelevantní závěry žalovaného uvedené v posledním odstavci na straně 5 rozhodnutí. K tomu soud uvádí, že se jedná o závěry týkající se posouzení majetkových poměrů společně

posuzovaných osob, které naopak byly pro posouzení zásadní, neboť jestliže příjmy společně posuzovaných osob nepřevyšují 1,3násobek částky živobytí, zákon předpokládá právě správními orgány uplatněný postup, tj. zjišťování skutečných majetkových poměrů žadatelů.

45. Dle žalobkyně nebyly žalovaným vypořádány všechny její odvolací námitky, konkrétně absentuje vypořádání námitky ohledně velkého poklesu jejího majetku na bankovním účtu v listopadu a prosinci 2024, dále ohledně přiměřených nákladů 5 413,52 Kč, ohledně částek důchodu v měsících 9 – 12 v roce 2024 a ohledně zohlednění jejího zdravotního stavu. Tuto námitku soud taktéž důvodnou neshledal. Žalovaným byly detailně popsány jednotlivé částky rozhodné pro výpočet. Bylo vysvětleno, že žalobkyně pobírala v rozhodných měsících starobní důchod a bylo vysvětleno, proč bylo možné započítat toliko přiměřené náklady ve výši 5 413,50 Kč. Žalovaný zohlednil i zdravotní stav žalobkyně. Soud pak přihlédl také k tomu, že, jak již bylo uvedeno, žalobkyně v rámci četných řízení vedených u tohoto soudu uplatňuje shodné námitky opakovaně, tedy byly vypořádány již i v mnoha jiných též žalobami napadených rozhodnutích, kdy odpovědi na žalobkyní předestřené otázky jsou stále stejné.
46. Skutečnost, že žalobkyně v důsledku vysokého věku nemůže být pouze z důvodu nesplnění podmínky výkonu pracovní činnosti nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání vyloučena z posouzení jako osoby v hmotné nouzi (§ 3 odst. 1 ZPHN), neznamená, že bez dalšího naplní podmínky pro přiznání dávky. Obě požadované dávky vyžadují kromě jiného splnění zákonem stanovené nepříznivé majetkové poměry a ty žalobkyně nesplňuje. Tento argument žalobkyně, resp. jejího syna popírá podstatu všech řízení, které u soudu žalobkyně vede. Funkci hmotného zabezpečení osob vysokého věku plní starobní důchod, který žalobkyně pobírá, nikoli příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení.
47. S ohledem na výše uvedené soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
48. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobkyně ve věci samé úspěch neměla a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Příkladně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 4. 8. 2025

Mgr. Kamil Tojner, v. r.
soudce